

Specialisten signaleren interesse voor termijncontracten

'Soja tot oktober koopwaardig'

De sojaprijs laat de laatste maanden een lichte daling zien als gevolg van voldoende aanbod op de wereldmarkt en gunstige valutaverhoudingen. Melkveehouders hebben een groeiende interesse in termijncontracten, zo constateren inkopers van grondstoffen. Of de prijs nog verder gaat dalen, is echter koffiedik kijken, benadrukken zij.

De gemiddelde sojaprijs ligt op 32 tot 33 euro per 100 kilo. Dat is een kleine 10 euro lager dan ruim een jaar geleden, aldus Bjorn Borger, inkoper op de afdeling enkelvoudige grondstoffen van ForFarmers. Vorig jaar kocht een boer soja voor zo'n 40 euro per 100 kilo, nu worden er contracten afgesloten van ongeveer 33 euro per 100 kilo, zegt hij. Volgens Borger lag de sojaprijs anderhalf jaar geleden op een prijs van 30 euro/100 kilo.

„Kijk je naar het gemiddelde over twee jaar, dan ligt de prijs rond de 35 euro.“

Kortstondige piek

Soja is wereldwijd leidend in de markt als het gaat om eiwitgrondstoffen. De prijssetting wordt door diverse factoren bepaald, zoals vraag en aanbod, valutaverhoudingen en politieke invloeden.

„De soja bevindt zich op dit moment in een weermarkt“, zegt Harald Jans, inkoper mengvoergrondstoffen van Agruniek Rijnvallei. „Vorig jaar zagen we rond deze tijd een kortstondige piek in de sojaprijs, veroorzaakt door een krappe situatie op de markt. De oogstomstandigheden in Argentinië en Brazilië waren niet optimaal. Gevreesd werd dat de oogst nog wel eens kon tegenvallen. Toen in de loop van de zomer

Wanneer het groeiseizoen onder redelijk normale omstandigheden doorloopt, blijft volgend seizoen een situatie van een ruim soja-aanbod bestaan.

meer en meer zicht kwam op een grote oogst in Noord-Amerika, begonnen de prijzen echter weer te dalen. Uiteindelijk werden zowel in Noord-Amerika als de afgelopen maanden in Zuid-Amerika zeer grote oogsten gerealiseerd. Er bleek voldoende beschikbaarheid van soja op wereldniveau, waardoor de prijs verder kon dalen."

Volgens Peter Boudeling, directeur Inkoop van Agrifirm Feed, spelen ook de valutaverhoudingen een grote rol bij de prijsontwikkeling van een product als soja. De lage dollar heeft ten opzichte van een duurdere euro een grote invloed op de prijsontwikkeling, stelt hij. „De koers van de euro is de afgelopen maanden gestegen van 1,06 naar 1,125 ten opzichte van de dollar. De prijs van soja is in dollars redelijk stabiel gebleven, maar is hier omlaag gegaan door de wisselkoers euro-dollar."

Een prijscomponent die ook bepalend voor de sojaprijs kan zijn, is de prijs van ruwe olie, vervolgt Boudeling. „De olieprijs heeft onder de 30 dollar per vat gezeten, maar ligt inmiddels op 45-46 dollar per vat. Met een aantrekkelijke wereldeconomie zien we meer transportbewegingen, waardoor de transportkosten stijgen. Die zijn uiteindelijk mede bepalend voor de prijs van agrarische grondstoffen."

Politieke spanningen

Bjorn Borger ziet ook politieke spanningen als mogelijke factor van prijsontwikkelingen in soja. Hij wijst bijvoorbeeld op de politieke onrust in Brazilië, waar president Michel Temer wordt genoemd in een corruptieschandaal. Door deze spanningen staat de Braziliaanse munt reaal onder druk, wat weer een prijsdruk geeft op de grondstoffen uit dit land. „Stel dat Temer moet aftreden, dan geeft dit onzekerheid over de economische hervorming", zegt Borger. „Het gevolg kan zijn dat het prijsniveau van soja onderuit gaat."

Volgens Harald Jans kunnen de afzonderlijke stromen van soja hun eigen prijsdynamiek hebben, die niet één op één meelopen in de gemiddelde prijstrend. De markt voor non gmo-soja of biologische soja is bijvoorbeeld veel kleiner, de buffercapaciteit dus ook. „Stel:

de vraag naar een bepaalde stroom neemt met tien procent toe. Dan kan soja in de basis goedkoper worden, terwijl deze specifieke stroom op dat moment relatief prijshoudend blijft."

Termijncontracten

Melkveehouders kunnen zich afvragen of het met deze gunstige sojaprijzen interessant is om termijncontracten af te sluiten.

Ton de Koning, verkoper grondstoffen bij Voergroep Zuid, ziet hier goede mogelijkheden voor. „Soja is tot oktober koopwaardig", vindt hij. „Op dit moment ligt de termijnprijs vanaf november 7 à 9 euro hoger dan de dagprijs. Als we in de toekomst kijken, is het mogelijk dat er nog een prijsdaling aankomt."

Ook volgens Bjorn Borger is er veel interesse

Ruim aanbod en gunstige euro houden sojaprijs op koopwaardig niveau

voor termijncontracten. „We merken dat veehouders de prijzen nauwlettend in de gaten houden, deze fluctueren per dag. Veehouders vinden de sojaprijs op dit moment op een interessant niveau zitten om voor een langere tijd vast te leggen."

Peter Boudeling is voorzichtiger. Termijncontracten zijn er om risico's af te dekken, zegt hij. „Dat kan de melkveehouder geld opleveren, maar mogelijk ook geld kosten, daar moet hij op voorbereid zijn. Het risico bestaat namelijk dat de prijzen verder zullen dalen. Neem de euro-dollar verhouding: als de euro nog duurdere wordt, zullen de sojaprijzen nog verder gaan zakken. Maar als de boer de soja een koopwaardige grondstof vindt en hij kan met de prijs uit de voeten, dan kan hij beslissen het product in een termijncontract vast te leggen."

Glazen bol

Het is niet te voorspellen hoe de nieuwe oogst, die in oktober-november komt, gaat verlopen. De Koning: „We zitten in een

weermarkt. Het weer is bepalend voor wat de prijzen van de nieuwe sojaoogst gaan doen. Als ik in een glazen bol kon kijken, kon ik mijn klanten nu al adviseren welke beslissingen ze moeten nemen."

Volgens Boudeling zit de sojateelt in het beginstadium en is er nog weinig over het verdere verloop van het seizoen te zeggen.

„Kopen met weer doet zeer", vindt hij. Harald Jans verwacht dat, wanneer het groeiseizoen onder redelijk normale omstandigheden doorloopt, volgend seizoen een situatie van een ruim aanbod blijft bestaan.

Zien de specialisten de relatie tussen de eiwitgrondstof soja en energiegrondstoffen als tarwe en maïs? „Als de prijs van soja stijgt of daalt, zie je als reactie dat de prijs van granen meestijgt of daalt, mits er voldoende voorraad is", zegt Borger. „Op dit moment zakken de prijzen van granen niet mee, omdat

het hier de oude oogst betreft. De oude oogst was dit seizoen in Europa wat schaarser, vandaar dat de prijzen nu wat hoger blijven. Als tijdens de nieuwe oogst blijkt dat er wereldwijd voldoende graan is, gaan de prijzen met de sojaprijs mee zakken."

Ook Jans stelt dat er een duidelijke relatie tussen de verschillende

grondstoffen is. „Stel dat de teeltcondities voor granen op een bepaald moment in een regio niet optimaal zijn, dan geldt dat veelal ook voor de eiwitgewassen. Verder kan een situatie, waarin bijvoorbeeld sojaprijzen in verhouding tot maïsprijzen laag genoteerd staan, akkerbouwers in Noord-Amerika stimuleren maïs in te zaaien ten koste van soja."

Beleggingsfondsen

De invloed van beleggingsinstellingen op grondstoffen als soja, tarwe en maïs mag niet worden onderschat, besluit Jans. Voor soja is de goederentermijnmarkt in Chicago van belang, voor Europese granen de termijnmarkt Matif in Parijs. „Beleggingsfondsen verbruiken geen soja of graan, maar zij kunnen wel redenen hebben om grondstofposities te nemen. Dit kan soms scherpe koersbewegingen van soja, tarwe en maïs veroorzaken. Deze factoren staan veelal weer los van weersverwachtingen, oogstverwachtingen en verbruiken." ■